

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Octombrie v. 1888

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile rămân și pentru actualul format tot cele de până acum și sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

„Daco-România.“

II.

Daco-România, Daco-România! „În ce nopți te-ai cufundat?“

Traian Doda și semenii lui te tănușesc, deși știe despre existența ta toată lumea!

Di V. Cserna însă este atât de bun, că ni te arată. El ne ține, că Bucovina, Ardealul și Ungaria până la Tisa este pământul numit Daco-România.

Noi nu te cunoaștem și totuși lumea te știe.

Dar' se nu declamăm.

Pentru hăieții de școală este bună declamarea, se ne ocupăm cu periculoasa însușare a d-lui Cserna.

Domnul general Traian Doda, de care presa maghiară s'a ocupat în decursul acestor doi ani cu atâta predicție, a dat privilegiu și d-lui procuror, ca în decursul procesului de presă se susțină în acuză domniei-sale un lucru, pe care îl tănușesc dl general.

Di general Traian Doda este prin urmare un om suspect, un om periculos patriei și Tronului; un om care 'și-a uitat de sine și de jurământul prestat, că va rămâne fidel patriei și Tronului!

Rangul de general și jurământul ostășesc sunt două giuvaere desprețuite și călitate în picioare din partea d-lui Traian Doda!!

Unde este atunci onestitatea omului bătrân și încărunțit în serviciul patriei și al Tronului?

Și cum a putut un agitator atât de periculos înainta până la această înaltă treaptă în armata împărătească?

Altcum vorbește trecutul generalului Traian Doda și altcum vedem că se exprimă prezentul!

Oare a meritat domnul general Traian Doda această gravă acuză?

Oare se unesc caracterul de general cu insinuarea domnului procuror Cserna?

Noi ținem că nu și nici decum nu!

Di procuror de stat înțelege prin Traian Doda și prin oamenii lui sau pe corpul ofiteresc sau numai pe colegii d-lui Traian Doda, adică pe toți cei învescuți cu rangul de generali împărătești din monarhia noastră, sau în fine pe întreg poporul românesc, pe toată suflarea românească de pe pământ!

Nu ne atingem de armată. Armata este puterea și apărătura monarhiei și a Tronului habsburgic.

Fruntașii armatei, dacă se vor sci atinși prin cuvintele d-lui Cserna, își vor cere cuvenită satisfacție.

Noi avem îndatorirea, de a vorbi în numele Românilor, respingând cu multă indignație și cu toată hotărârea acuză ce ni se face în mod direct prin adresa d-lui Traian Doda.

O facem aceasta cu eugetul curat și cu inima liniștită, pentru de a sdrobi încă în fașie acuză adresată Românilor și pentru de a opri curentul periculos, care s'ar putea naște prin puținul tact ce a dovedit dl procuror prin arătarea teritorului daco-românesc.

Ca adevărați patrioți, ca neclintii dinastici și ca cei mai credincioși fii și supuși ai Tronului habsburgic-lotaringic, ne adresăm la frații români, țicându-le: „Nu vă lăsați amăgiți de cuvintele dulci ce vi s'au adresat dela Arad; nu credeți în utopia Daco-României și nu vă lăsați mai cu seamă seduși de agenții, care pot să străbată în casele voastre, îndemnându-vă la lucruri compromițătoare și periculoase pentru patrie și pentru voi înșivă! Îngrijiiți-vă de bunul vostru și nu vă consumați puterile spirituale cu astfel de *fata morgana*, care dispar ca visul după-ce omul s'a trezit.

Stă în puterea diplomației europene ca să creeze state nouă sau să nimicească pe acelea, pe care le consideră ca periculoase păcii și liniștii echilibrului european.

Elementul românesc numai în actuala sa formă poate avea tănușire.

Scopul nostru cu deosebire se fie cultivarea noastră. Formarea de Daco-Români se o lăsam aceluia, care se tem de ea ca de o năluca.

Noi Români nu avem să nutrim idei aproape nerealizabile. Noi avem îndatorirea a nu ne abate dela conduita strămoșilor. Avem să fim acolo, unde ne va reclama binele patriei și al Tronului, gata fiind în toate timpurile a sacrifica totul pentru patrie și Tron, de care nu ne vom desliși nici odată.

Credința noastră cătră Tron și constituția patriei are să convingă cu timpul, și poate nu este departe acel timp — după-cum nici nu e — pe compatrioții nostri despre sinceritatea și patriotismul nostru.

Curentul șovinistic de maghiarizare este acela, care ne pune înainte Daco-România, cu scopul de a ne abate privirea dela lupta ce se pornesc contra noastră, ca pe această cale, aflându-ne nepregătiți, să ne surpe și strivească mai cu înlesnire.

Noi nu avem să ne ocupăm cu idea Daco-României, ci mai cu seamă să susținem lupta de cultură națională, pretinzând dela guvern drepturile ce ne compet în puterea numărului și a sacrificiilor ce aducem pentru înflorirea patriei și a întăririi Tronului.

Se poate ca să fim Daco-Români de origine, nu suntem însă Daco-Români în credințele și aspirațiunile noastre politice.

Nu suntem chiar Daco-Români, nefiind nici agitatori, nici irredentiști. Astfel de idei nu pot produce roade în sinul poporului român din această patrie, câtă vreme conducătorii lui se află pe calea legalității și câtă vreme partidul național român rămâne credincios poporului seu.

În programul nostru politic se află pretensiunile noastre, acolo se cuprind dorințele noastre, acolo sunt exprimate și dovedite drepturile noastre, cel-ce voesc a le cunoaște se le cetească și studieze, și nu credem, că va afla în programul nostru culminând în vre-un punct: Daco-România.

Cel-ce voesc să poseadă inimile Românilor, nu are decât să pacteze pe basa programului nostru, odată și pentru totdeauna stabilit. Ear' cine va adopta acest program, acela va înceta de a mai vedea năluca Daco-României.

A realiza o Daco-România în modul desfășurat cu graiul de cătră dl Cserna este foarte ușor.

A sdrobi însă două monarhii puternice ca Austro-Ungaria și Rusia trebuie forțe.

Cui îi trece prin minte așa ceva?

Poporului românesc de sigur nu! Ear' politici serioși din România-liberă au dovedit în toate timpurile și la toate ocaziunile o conduită precisă și bine definită, de câte ori li s'a aruncat acea

unghia periculoasă a Daco-României, cu care se joacă cu atâta ușorătate și dl procuror de stat Cserna.

Nici că este bine a deștepta sentimentele periculoase bunei ordine, și încă chiar din partea unui domn procuror, căci pe această cale numai se așază spiritele ușor credetore unele altora, ceea-ce nu este nici în folosul patriei și nici spre binele Românilor și al Maghiarilor.

Una au să o știe compatrioții. că idealul nostru consistă în muncă dreaptă și neîntreruptă, precum și în apărarea neamului nostru și a onorului național, ear' pe această cale cinstită siguri suntem, că celelalte ni se vor adauge nouă și fără pervertirea ordinii de stat.

Ear' pe această cale suntem oamenii d-lui general Traian Doda și respingători ideii propagată de domnul procuror de stat V. Cserna și a semenilor sei, care cred în năluca Daco-României.

I. M.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 20 Septembrie st. v.

Despre afacerea din Tyrnau se răspândesc cele mai contradicțoare versiuni. Pe de o parte se afirmă, că reînvierea conflictului ar fi surprins atât guvernul, cât și pe primatele, de altă parte se asigură eară, că noua opoziție a directorului preparandiei ar fi urmat la îndrumarea directă a primatului. Primatele ar fi declarat, se ține, că nu va suferi, ca un organ al guvernului să subscrie diplomele de calificare, până când legea nu va asigura guvernului acest drept. Inspectorul de școală, care cunoștea această hotărâre a primatului, înainte de a pleca la Tyrnau, a cerut dela guvern nouă instrucțiuni pentru toate eventualitățile. Instrucțiunea ce a fost primit-o merge într'acolo, ca comisarul să insiste prelungă drepturile ce-i compet în privința subscrisiei diplomelor de calificare. Despre cele întemperate primatele a fost încunoscintă și, aprobându-le, le-a luat la cunoștință. Guvernul va emite o ordonanță cătră toate municipiile, ca să considere de nevalide toate diplomele învățătoresci dela preparandia din Tyrnau, care nu vor fi subscrise. Împărțirea aceasta nu e încă confirmată, deoarece se aude, că ministrul de culte contele Csáky ar voi să între mai înainte în pertractări cu primatele.

Urđitorul publicării diarului lui Frideric s'a aflat deja. Acela este profesorul conservativ Peffken, care, după terminarea unei cariere diplomatice, a aparținut universității din Strassburg ca profesor de

drept public și a scris între altele o carte despre cestiunea orientală. Astfel cercetarea criminală ce se va introduce la cererea principelui de Bismarck, se va îndrepta în contra unui conservativ și în contra unei reviste național-liberale. La toată întempleră însă, dl Peffken trece de un adversar politic al principelui de Bismarck și presupunerea privitoare la isvorul englez are să se reducă la împregiurarea, că Peffken a fost ministru-resident hanseatic în Londra.

„Reichstag“-ul german se va întruni în a doua jumătate a lunii Noemvrie și 'i-se va prezenta numai decât la început proiectul de budget și proiectul pentru asigurarea bătrânețelor. Regularea cestiunii socialiste nu se așteaptă în sesiunea aceasta.

Contele de Paris a adresat scrisori cătră doi dintre aderenții lui, cătră ducele d'Andiffret-Pasquier și cătră senatorul Bocher, în care recomandă pentru alegeri alianța cu bonapartiștii și în general cu toți neindustrialii, chiar și dacă afară de alegeri ar trebui omul să se desbrace de principiile monarchiste. El așteaptă sfârșitul republicii și se exprimă asupra republicii și a camerei în terminii d-lui Boulanger.

Răscumpărarea regaliilor.

(Urmare.)

Atâta recunoaștem cu toată plăcerea, că venitul pus sub contribuție este o basă foarte comodă și din punctul de vedere al erarului foarte sigură, după care stabilirea desdaunării, precum ține motivarea, este numai o simplă operațiune aritmetică: așa este, dar' acest punct de vedere al comodității nu poate avea atâta ponderanță, încât de dragul lui singuraticii posesori ai dreptului, parte fără vina lor, parte cu vină, să fie condamnați la pagubă atât de mare, ca aceea, cu care îi amenință proiectul guvernului și care nu stă în nici o proporție cu vina lor.

Față cu declarațiunile false așadar este de neapărată necesitate să se afle chipul și ocaziunea, de a se dovedi venitul adevărat, dacă legislațiunea nu voesc să documenteze față cu proprietarii dreptul de cărmărit, o procedură atât de nedreaptă și nedeamnă, ca și-care numai în timpuri de sgduiri mari sociale și politice ne arată istoria.

Dar' mai este un punct de vedere, care la noi mai presus de toate pledează pentru rezolvarea echitabilă a cestiunii acesteia: un punct de vedere, care stă mai sus ca interesele egoistice ale proprietarilor — dacă se cuvine să ținem așa — și a cărei simplă amintire este de ajuns pentru a atrage asupra sa în cea mai mare măsură atențiunea patrioticului nostru guvern!

Acest punct de vedere, care neapărat trebuie luat în considerare, este situația proprietarilor maghiari din părțile ardelenne, pen-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Filosofia artei.

Din H. Taine*)

I.

Fiecare produs de artă, un tablou, o statuă, o tragedie, stă în legătură cu întreaga productivitate a artistului. Operele unui artist seamănă unele cu altele ca fetele unui părinte. Scim doară, că fiecare artist își are stilul seu. Stilul acesta îl găsești în fiecare operă a lui. Dacă e pictor, el își are coloritul seu slab sau intensiv, își are chipurile sale vulgare sau nobile, pozițiile sale, felul seu de compoziție, maniera sa. Dacă e scriitor își are caracte-

*) Revistele literare ce am publicat până acum ne-au lăsat convingerea, că poezii nostri, și cu ei partea cea mai mare din publicul nostru, nu prea cunosc ființa estetică. Altfel poezii nu ar îndrăzni să publice caraghiosurile lor și publicul nu le-ar primi și nu le-ar cinsti. De aceea socotesc, că o popularizare a cunoștințelor acestora este absolut necesară. În chipul acesta s'ar lămurii cestiunile literare ce le-am atins și altele, care există ori pot exista și în Ardeal. Fac un început cu cartea lui H. Taine, „Philosophie de l'art“. E scrisă după metoda istorică: deci este ușoară de înțeles pentru ori-care. Un studiu despre aceste studii numai mai târziu va avea un loc potrivit. De tot la loc ar fi, dacă aceia, care se ocupă cu aceste lucruri, ar căuta să popularizeze cunoștințele acestea. Scrieri străine de soiul acesta și bune sunt prea multe și prea necunoscute la noi. G. B. D.

rele sale pătimasă sau liniștite, intrigile sale simple sau complicate, acțiunile sale tragice sau comice, construcția frazei, chiar și cuvintele sale. De aceea un cunoscător deștept recunoaște după aceste particularități o operă a cutărui și cutărui artist mai important, și fără să 'l numesci, îți poate spune chiar și în care fașă a vieții sale se afla artistul când a creat-o.

Aceasta este așadar prima legătură ce trebuie să găsim la fiecare produs de artă.

Dar' nici artistul nu e izolat. El stă în legătură cu școala ori familia artiștilor țerii sale și timpului seu. De pildă: la prima privire 'și-se pare, că Shakespeare ar fi cădut ca o minune din cer, dar' împregiurul lui a veștit o grupă de vre-o 12 poezi dramatice însemnați, ca Webster, Ford, Marlowe, Ben Jonson, Beaumont. Toți au scris în stilul și spiritul lui Shakespeare. Piese lor ca aceleași persoane, aceleași caractere pătimasă și grozave, aceleași deslegări neașteptate și cu ucideri, același stil neregulat, bizar, strălucit, aceeași simțire gingașă, poetică pentru natură, aceleași tipuri de femei iubitoare. Altă pildă: Rubens. Și el are împregiurul seu o grupă de pictori, ca Crayer, Seghers, Everdingen, Iordaens, Van Dyk, care au același spirit și o asemănare familiară, cu toate deosebirile lor individuale. Și lor le place, ca și lui Rubens, să zugrăvească carnea

sănătoasă, înflorită, pulsul plin și puternic al vieții, sensualitatea, tipuri din viața reală, adeseori și jonică, curat sensuală, aventul mișcărilor libere, strălucitoarele stoffe de damast, reflexele purpuri și metasei. Astăzi numele lor stă în umbra gloriei contemporanului lor; dar' dacă vrei să înțelegi pe Rubens, trebuie să studiezi școala aceasta întreagă.

Acesta a fost al doilea pas.

Dar' și artiștii, la un loc socotiți, stau în legătură cu societatea în care trăiesc și au aceeași direcție în gusturi, pentru-că năruirile și viața intelectuală tot una este și pentru public și pentru artiști. E drept, că din potopul vremii nu mai auzim astăzi decât numai glasul lor, dar' pare-că simțim împregiur-le și șoptirile înădușite ale multor voci, vocea poporului ce a cântat cu ei împreună. Phidias, Iktinus, bărbații, care au creat Partenon-ul și pe Joe Olimpianul, au fost cetățeni liberi și păgani ca și ceilalți Athenieni; și ei au crescut în palestră, unde 'și-au întărit trupul în lupte, și ei au votat și vorbit în comună, și ei au trăit cu aceleași interese, vederi și credințe, și au vorbit aceeași limbă și au avut aceeași creștere. Astfel între public și între ei domnia o deplină înțelegere în toate privirile de căpetenie. Al exemplu este marea epocă a Spaniei, dela veacul 16. până la jumătatea veacului 17., în care au trăit pictori ca Velasquez, Murillo, Zurbaran, Fr. de

Herrera, Alonzo Cano, Morales, și poezi ca Lope de Vega, Calderon, Cervantes, Tirso de Molina, Don Luis de Leon, și alții mulți. Spania monarhică și catolică bătă pe Turci la Lepanto, fundă colonii în Africa, se luptă cu protestanții în Germania, Franța și Anglia; gonit pe Ovrei și Mauri, își curăți credința cu ajutorul inquisiției, cheltui atâta putere, încât după un veac și jumătate cădă obosită sub picioarele Europei.

În acest regat de inpușitori și cavaleri cruciați, care nu se deosebesc în simțiri, patimi, seltățecie, nerăbdare și mistică, de cei din evul mediu, cei mai mari artiști sunt cei ce au concentrat obiceiurile, patimile și simțirile publicului. Lope de Vega și Calderon sunt nise soldați aventurieri, voluntari ai armadei, dușii și cavaleri îndrăgiți, mistici în iubire și catolici înfocați; unul întră în serviciul inquisiției, celalalt se face preot, Lope leșină la liturgie gândindu-se la suferințele și moartea lui Christos. Pilde de felul acesta găsim pretutindenea.

Astfel ajungem la formularea regulii: Dacă vrem să înțelegem o operă de artă, pe un artist sau o grupă de artiști, trebuie să cunoaștem bine stările vieții intelectuale și năruirile timpului, în care au trăit ei.

Și în adevăr, dacă privim la epocile de căpetenie ale istoriei artei, vedem că art

apar și dispar deodată cu anumite stări ale vieții, intelectuale și morale, de care se leagă. De pildă: tragedia grecească apare în vremea învingerii Persilor, în epoca eroică a micelor state republicane, în momentul opiriilor lor puternice, care le-a dat libertatea și locul prim în lumea civilizată de atunci; ea dispăre deodată cu independența lor, când decăderea caracterelor și cuceririle macedonene aduc Grecia în stăpânirea străinilor. Al doilea exemplu: arhitectura gotică se desvoaltă deodată cu ridicarea deplină a feudalismului, în momentul, în care societatea, scăpată de hoți și Normani, începe a se închea, și dispăre cătră sfârșitul veacului 16. împreună cu domnia militară a micilor baroni independenți și împreună cu întocmirile sociale și morale ce depindeau de ea, făcând astfel loc monarhiilor moderne. Altă pildă: pictura niederlandeză se desvoaltă în glorioasele vremi, în care Olanda se scapă de stăpânirea Spaniei, se luptă cu Anglia și devine cel mai bogat, mai liber și mai înfloritor stat european și decade la începutul veacului 18., când Olanda devine un stat de al doilea rang, liniștit, nemiscat de emoțiuni puternice.

Al patrulea exemplu: tragedia franceză se naște în momentul, în care regatul strălucit introduce sub Ludovic XIV. domnia „uviințelor, viața dela curte, strălucirea teatrală demnitatea pompoasă în ceremonii și folosirea

tru care clasă exploatarea dreptului de cărmărit în foarte multe casuri este singurul venit sigur. Aceasta este ultima basă, pe care se razimă, și dacă și aceasta se perde sau se cingărește în mod considerabil, apoi și acest element susținător al statului merge spre pierire, cade fără putere și incapabil de rezistență.

De altminterale afară de declarația falsă mai este un caz, în care statorirea valorii de despăgubire cere îndreptare: anume acela, când pentru interveniri oficiale, procese sau ori-care alte cauze, exploatarea dreptului regal se sistează sau nu se întemplă așa, cum s'ar întempla între împregiurări normale. Posibilitatea acestor fel de casuri o recunoaște și proiectul în § 3 punct 1., dar' dă pasagiului o astfel de stilisare, încât pe baza lui nu s'ar putea aduce îndreptare nici într'un singur cas.

Pasagiul arătat anume pretinde, că împregiurarea, care a împedat exploatarea dreptului, s'ar fie rezultatul unei dispoziții oficiale greșite, contra căreia cel interesat s'ar nu fi putut folosi remedii legale.

Însă după-ce scim, că cesiunile de controveră ale dreptului de cărmărit se țin de competența autorităților politice, și scim, că contra dispozițiilor acestor autorități numai atunci nu se poate folosi remedii de drept, dacă ministerul de interne a adus o hotărîre, apoi după textul proiectului ministerul de finance ar trebui să enunțe, că ministrul de interne a făcut dispoziții în mod evident greșite, pentru-ca la statorirea desdaunării se se poate face abatere dela basa contribuției. Dar' și atunci este numai iluzie remedii oferit de proiect, pentru-că și în acest caz proiectul permite numai atăta, ca desdaunarea proprietarului scurtat s'ar subtraga din desdaunarea celorlalți proprietari din comună, pe când este foarte posibil, ba aproape sigur, că venitul, pe care unul dintre proprietari nu l'a folosit, ceilalți proprietari nu l'au folosit sub contribuție și astfel acest remediu excepțional al proiectului este numai la aparență.

Ear' faptele arată, că d. e. în comune, unde nu s'a făcut limitația dreptului, de mulțor cărmărești liberi și fără ordine astfel de oameni, care n'au nici un drept, și nu cărmărește și nu folosesc nimica acela, care are mai mult drept. În aceste comune neordonate venitul dreptului regal e nimica sau atât de mic, încât dacă proprietarii ar fi îndrumați s'ar împartă, despăgubirea împărțită ar trebui să fie numărată cu groșița. Dar' deși în această stare adevărată, dreptul de cărmărit tot există și în asemenea comune, și dacă statul va introduce darea generală a vîndării de spirituoase, el va primi venitul întreg după consumpția comunelor respective și prin urmare este echitabil ca el să plătească și desdaunarea chiar așa, ca-și-când dreptul ar fi deja regulat și pe deplin folosit.

Exploatarea mai mult sau mai puțin minuoasă a unei avari încă nu dă nimeni dreptul ca s'ar poată confisca pe nimica sau ieftin. Când se expropriează o bucată de pământ, pentru aceea nu se plătesc mai puțin decît valoarea productivității sale, deși proprietarul de ani de zile poate l'a lăsat nelucrat și nu a produs nimic pe el. Dela cine se ia dreptul de cărmărit, același trebuie dată valoarea, pe care o are în adevăr, fără considerare la aceea, că exploatat-a proprietarul dreptul deplin sau ba.

Expunînd în deplină convingere principiile acestea, nu ne ferim de postulatele practice, după care răscumpărarea regalilor are să fie cât se poate de simplă și de sigură.

nobilimii, a elegantiei servitorimii; ea dispare după-ce revoluția spulberă societatea nobililor și obiceiurile de antiambără. Să fac aici o comparație: zonele sudice ori mijlocii ori nordice au toate o vegetație deosebită, ce începe la o graniță o zonei și se sfîrșește la ceaaltă graniță, zonele nu sînt la urma urmelor decît anumite temperaturi, anumite graduri de căldură și umezeală, cu o vorbă, o sumă de anumite influențe, care în felul lor nu sînt altceva, decît ce am numit și noi stări intelectuale și morale, care temperatură fizică precum produce cutare ori cutare soiuri de vegetație; tocmai așa provoacă cutare temperaturi morale apariția cutărui ori cutărui gen de artă și după-cum observăm temperaturile fizice pentru priceperea felurilor de vegetație, tocmai așa trebuie să cercetăm temperaturile morale, pentru-ca să putem pricepe apariția sculpturii păgâne, picturii realiste ori poesiei idealiste.

Produsele spiritului omenesc își găsesc explicarea, ca și produsele naturii, în împregiurarea lor.

Să admitem acum, că prin cercetări de felul acesta ne-ar reuși să lămurim stările vieții intelectuale, în mijlocul cărora s'au dezvoltat pretutindenea și în toate vremile felurile artei, arhitectura, pictura, sculptura, poesia și musica; să admitem, că aceste cercetări ne-ar mijloci o definiție a fiecărei arte și fixarea condițiilor necesare pentru exi-

Nu ne ferim nici de considerarea legitimă a intereselor erarului, pentru-că nici pe departe nu dorim să se aducă de acelea dispoziții legale, după care singuraticii s'ar poată face față cu erarul pretensiuni exagerate.

Scim noi bine, că venitul adevărat al dreptului regal este rezultatul conlucrării multor împregiurări, pe care cu aparatul normal al legislației în cele mai multe casuri este imposibil a le descoperi. Chiar de aceea credem, că excepțiile indicate de noi pentru îndreptarea neajunsurilor ce rezultă din statorirea venitulului după dare trebuie circumscrise cu îngrijire și trebuie aplicate între dovedile oficiale și dovedirea cu documente scrise și scrutarea oficioasă a datelor pozitive.

(Va urma.)

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Șiria, 16/28 Septemvrie 1888.

În 14/26 Septemvrie era să se țină alegerea pentru îndeplinirea parohiei devenite vacante prin moartea fericitului preot L. Beldea.

La timpul seu comitetul parochial, cu toate voturile contra unul, a clasificat parochia de clasa primă. Consistorul a aprobat această decisiune și tot în acest înțeles s'a publicat concursul, mai făcîndu-i-se adausul de sine înțeles, că dacă nu s'ar prezenta concurenți de clasa primă s'ar putea lua în considerare „în acest singur cas de necesitate“ și concurenți cu calificarea de clasa a doua.

În urma concursului publicat s'au prezentat 6 petenți; dintre care 3 cu calificare pentru parochia de clasa primă, unul chiar cu studii academice, ear' ceilalți trei cu atestate parte de clasa a doua, parte de clasa a treia, și unul chiar fără testimoniu de calificare.

Comitetul, în înțelesul deciziei seu și al vener. consistor, a candidat pe cei 3 petenți de prima clasă, ear' petițiunile celorlalți 3 nu le-a putut lua în considerare ca necorespunzătoare cererilor concursului.

Până aici lucrul ar fi mers în deplină ordine.

Dar' mai sînt în această afacere interesați nisce oameni, care nu au calificarea ce se pretinde cu drept cuvînt dela un om, care voește să fie preot în un oraș ca Șiria, în centrul preturei, în centrul protopopiatului, în acest important centru de cultură, care în toate mișcările noastre de înaintare a jucat cel mai important rol. Dacă lucrurile vor merge însă pe căile lor legale, acei oameni nu-și pot ajunge scopul, ei voește deci cu ori-ce preț să scoată lucrurile din mersul lor regulat, să tulbure apa pentru-ca să poată pescui.

Cu cîteva zile înainte de alege se s'au început deci corupțiunile, s'au dat beuturi, s'au împărțit bani, s'au făcut terorisări, cu un cuvînt corupțiuni de acelea, de care se ved numai la alegerile noastre ditale.

Dar' Șirienii au dovedit totdeauna maturitate bărbătească; ei sînt aceia, care în frunte cu preoții lor, au mers cu ocaziunea ultimelor alegeri ditale ca o falangă compactă la urma electorală.

Eu au resistat și de astădată cu bărbăție curselor ce li s'au pus, și în ședința sinodului electoral aderenții oamenilor amintiți erau în minoritate. Aceștia voiau să facă o nouă candidare, — cu desconsiderarea prescripțiilor statutului org. (Ce le pasă lor de acel statut?!); vedînd însă, că se vor isbi de

stența lor: atunci am avu o explicare completă a artelor frumoase și a artei în general, adevărată am avu o filosofie a artei, o estetică.

Aceasta este estetica ce o căutam noi, este modernă, este istorică, nu dogmatică, constată legi, nu dă prescripții. Estetica veche da o definiție a „frumosului“ de pildă: frumosul este expresia idealului moral ori expresia necunoscutului sau a sentimentelor omenesci și apoi, spriginată pe aceste definiții, judeca și aproba sau urgisia, după-cum se nimeria. Metoda modernă privește operele de artă drept nisce apariții, cărora trebuie să le fixăm particularitățile și să le căutam pricinile. Astfel știința constată și explică; ea nu preferă arta italiană față de cea grecească. Ea îmbrățișează cu aceeași iubire toate formele artei și toate școalele, căci toate sînt manifestări ale spiritului omenesc. Este ca botanica, care observă ați portocalul și laurul, mîne bradul și mesteacănul, e un fel de botanică ce nu se ocupă de plante, ci de produse omenesci. Astfel ea se pune în mișcare generală, care aproape ai științele morale de cele naturale, împrumutînd pentru lucrările sale principiile, direcția și prudența acestora, precum și temeinicia și siguranța progresului.

(Va urma.)

falanga majorității, însușești cum erau de puterea spiritului jidovesc, au făcut în sfîntul locaș al lui Dumnezeu chiar la început o larmă și o gălgăie, de care trebuie să-și fie rușine ori-și-cărui creștin și ori, cărui om cu sentiment curat. Neputînd protopopul restabili ordinea, a suspendat ședința și a amînat alegerea.

Cel mai interesant lucru a fost însă, că între lămuritori erau și servitorii și argații fostului candidat guvernamental dela alegerile din urmă. Veți Doamne, corteșul principal al numitului candidat a ajuns acum la strîmtoare, a cerut deci și el împrumutul, care, se vede, că i-s-a și dat cu toată inima.

N'ai ce face; pisica e silită să-și scoată ghiarele prin sac.

Atîta până acum, ce va mai fi vom vedea!

Rugăm însă pe Ven. Consistor aradan să ne dea sprigină la validitatea legile noastre bisericesci, a împedea introducerea corupțiunii și demoralizării în biserică, ultimui refugiu ce ne-a mai rămas în aceste timpuri grele. Fiindcă noi Șirienii sîntem decisi a ne alege un preot bine calificat, un bărbat de caracter, devotat cauzelor noastre bisericesci și școlare.

Un alegător.

Adunarea generală de toamnă a comunității de avere a fostului regiment grănițesc Nr. 13.

S'a ținut conform convocării și programei publicate Joi, în 27 Septemvrie st. n., sub presiul d-lui vice-președinte Ilie Curescu, în prezența comisarului guvernial, a Ilustrității Sale d-lui comite-suprem Emeric de Iakabffy însoțit de protopopul cercului Caransebeș Inándy și de primarul Ioan Nemoian. Prezenți au fost toți membrii comitetului; d-nii: Mihail Popovici, protopresbiter; Ioan Ionescu, căpitan pens.; Patriciu Drăgălina, profesor; Ștefan Luianovici, neguțător; Iuliu Musta, preot, și Tit Hațeg, avocat; apoi 86 de reprezentanți. Voluminosul raport general din 15 puncte despre împlîrile și dispozițiunile luate dela ultima adunare generală, predat în modul cel mai precis și lămurit cu graiul viu din partea vice-președintelui, se ia spre sciință aprobîndu-se. Preliminarul speșelor pe anul 1889 se statorosește cu cererînța ordinară de 94.224 fl. 35 cr., cea extraordinară cu 11.946 fl., în realitate însă preste tot, dacă se socotesc venitele ce vor incurge din lemnele de ars, din tipărituri etc., recerînțele se vor micșora la suma de 76.124 fl. 24 cr. — Venitul ce se spezează cu finea anului 1889 se preliminează cu suma de 263.530 fl. Se observă, că prevaricațiunile în păduri s'ar înmulțesc din ți în ți și pedepsele deja dictate pentru aceste prevaricațiuni ajung suma enormă de 11.753 fl., apoi mai sînt încă sub acasă 28.000 fl. — Planurile despre tăierea lemnelor și despre silvicultură pe 1889 se aprobă. — Asemenea se ia la cunoștință preliminarul fondurilor de case pe 1889 și cel supletor pe anul 1888 cu 1200 fl. — Codrenii Ioan George, Ioan Jian și Ioan Terrian, pentru neglijență și abuzuri se suspendă din posturile lor, susținîndu-și comunitatea de avere dreptul, de a face cercetare pentru eventuale pagube ce se vor mai fi cauzat prin ei, — ear' Codreanul Ioșif Goanța, pentru însemnate prevaricațiuni aflate în revirul lui, se pedepsește prin transferare la alt revir și suportarea pagubei de preste 200 fl. — Stipendiștii comunității de avere academici absolui Vasile Săgarțean și George Popovici sînt denumiți de practicanți silvanali.

Cu privire la modificarea „instrucțiunii disciplinare“ comisiunea arată, că nu i-a fost cu putință a elabora în scurtul timp de care dispunea proiectul, dar' îl va substerne proxime adunări generale. — Rugarea firmei *Eisler*, pentru-ca să i-se restituie taxele plătite pentru lemnele de fag, care până acum nu s'au scos din pădure, (din anii 1885, 1886 și 1887) nu se încuviințează. Se aprobă ulterior cumpărarea realităților lui Bistean din Ohababistra cu 4500 fl. Preste propunerile d-lui Onufrie Armaș, pentru-ca să se scoată lemne din pădure în 3 zile pe săptămână și ca să se poată extirpa unele parcele de pădure pentru islaz, — adunarea generală și de astădată a trecut la ordinea zilii. Urmînd la ordinea zilii demisiunea de președinte, reprezentantul Vasile Popovici, în o cuvîntare bine simțită enumerînd neperitoarele merite ale d-lui președinte pentru comunitatea de avere dela constituirea ei până în ziua de astăzi, sub vii aclamațiuni propune și adunarea generală decide exmiterea unei deputațiuni de 25 membri fruntași sub conducerea d-lui protopresbiter Michail Popovici, spre a ruga pe dl președinte a rămînea și mai departe în fruntea comunității de avere.

Pentru-ca comisiunea să-și poată împlini misiunea, ședința se suspende pe 1/2 oră.

După reînnoirea comisiunii redeschidîndu-se ședința, conducătorul comisiunii, dl Michail Popovici, spre bucuria generală comunică adunării, că dl general Traian Doda cedînd rugării u-

nanime a reprezentanților, deși debilitat în starea sănătății sale, s'a declarat a aduce de nou jertfă binelui comun și a rămînea și mai departe în fruntea comunității de avere. Enunțarea în acest înțeles a presiului adunarea o aclamează cu însușește ovațiuni. — Pentru revizuirea socotelilor se alege reprezentanții Nicolae Bistean, Anton Müller și Zigriș, apoi pentru autenticarea protocolului reprezentanții Toma Corici și Pavel Băcilă. Și cu acestea mulțumind presiul Ilustrității Sale comitei suprem pentru participare, declară adunarea generală de închisă.

„F. D.“

Din Bucovina.

(Raport dela dieta țerii.)

Cernăuți, în 25 Septemvrie n. 1888.

În 10 Septemvrie n. a. c. s'a deschis dieta țerii de cătră căpitanul țerii, dl Alexandru baron de Vasileco. Înainte de deschidere asistă toți deputații, fără deosebire de naționalitate, la serviciul divin celebrat în biserică catedrală română din Cernăuți. În discursul de deschidere aminti căpitanul țerii despre proiectele legilor, care s'ar împărți pentru deliberare, precum și de fondul creat în onoarea iubileului de 40 de ani al Maiestății Sale Împăratului. După alegerea diferitelor secțiuni se închise ședința primă a dietei.

A doua ședință urmă în 20 Septemvrie n. În aceasta se ia jurămîntul rectorului universității, d-lui profesor Constantin Popovici.

Între incurse se află petițiunile următoare: a societății studenților bolnavi din Viena, a societății de ajutorare a filosofilor dela universitatea din Viena, a societății filarmonice germane din Cernăuți, a societăților rutene „Ruska Sokola“ și „Ruska Besida“ (predată prin Eudoxiu baron Hurmuzachi), a societății de ajutorare „Principele de Coroană Rudolf“, a societății pentru ajutorarea studenților săraci și diligenți din școalele comunale din Cernăuți, a societății filarmonice române „Armonia“, a societății gimnastice, a societății „Asilul din Cernăuți“ pentru acordarea subvențiunilor, a oficialului țerii, d-lui Constantin Caragea, pentru acordarea unui ajutor, precum și a comitetului districtual de drumuri din Vijnji pentru acordarea unei subvențiuni pentru reconstruirea drumului districtual Vijnji-Plosca.

Urmează apoi primele cetiri ale proiectelor de lege: 1) în privința remunerării învățămîntului religios la școalele comunale pe baza legii din 17 Iunie 1888. L. I. Nr. 99; 2) în privința schimbării §-lui 14 al pragmaticei de serviciu pentru funcționarii țerii; 3) în privința despărțirii comunelor catastrale Brosconți în două comune separate și 4) a normativului pentru administrarea intereselor fondului Francisc Ioșif I. pentru copii sîrmani de școală dela școalele comunale din Bucovina.

Deputatul Cochanoșchi raportează despre admiterea dreptului de alungare a vagabunilor comunei Stănescii-de-jos. Se primesc. După aceea despre întrebuintarea drumurilor publice, care nu sînt ale statului, ca căi terate locale și vicinale, afară de drumurile comunale ale capitalei Cernăuți. Se primesc cu acea adaugere, că la acordarea acestui drept se recere înțelegerea comitetului districtual și a comunelor respective.

Deputatul Dr. Tomasciuc se declară contra acestei legi, deoarece ea e un atac în contra autonomiei comunelor. Citarea unei asemenea legi a dietei din Austria-de-jos nu e de loc autoritativă; căci drumurile din Austria-de-jos au un caracter cu totul diferit de ale noastre. În urmă cere să se facă abatere nu numai pentru orașul Cernăuți, ci și pentru celelalte orașe ale Bucovinei: Rădăuți, Suceava, Siret și Câmpulung. Deputatul baron Muteaș replică, că greutățile ce se pot ridica între unele comune contra altora sînt așa de mari, încât realizarea căilor ferate s'ar amîna pe mult timp; de o micșorare a autonomiei locale nu poate fi vorba, căci legea nu dispune de loc asupra substanței drumurilor districtuale, ci asupra întrebuintării lor. Asemenea replică și deputatul Cochanoșchi, că aici nu poate să fie vorba despre o micșorare a autonomiei comunale.

Deputatul Kohn cetesce raportul comitetului despre bilanțul fondului invalidilor țerii. Se primesc.

Deputatul Cosovici raportează asupra bilanțului spitalului țerii din Cernăuți pentru timpul dela 1 Octomvrie 1886 până la sfîrșitul lunii Decemvrie 1887.

O.

CRONICĂ.

Sciri militare. De capelani militari cl. 2. în rezervă au fost numiți: Ioan Șinca și Nicolae Matei, amîndoi preoți ai archidieceei gr.-or. din Ardeal, și Aurel Bilț, preot al dieceei gr.-cat. din Gherla. — Căpitanul cl. 2. Constantin Lalevea, supracomplet în reg. de inf. Nr. 43, a fost transferat dela institutul geografic militar la reg. de inf.

Nr. 31. — Sublocotenentul în rezervă dela reg. de inf. Nr. 100, Corneliu Roman, la propria cerere a fost demis din armată. (Pe baza §-lui 15 al articolului de lege m. din 1882, domicili Sibiu.)

Adunarea generală a comitatului Sibiu s'a întrunit ieri în sesiunea de toamnă ordinară sub prezidenția vice-comitei Thalman. Toate preliminarele de cheltuieli au fost acceptate fără nici o observare. Răscumpărarea construirii șoselelor comitatense s'a fixat, ca și până acum, cu un 1 fl. 60 cr. ziua de car și cu 40 cr. ziua de lucru. Din fondul pentru construirea șoselelor comitatense s'a acordat comitetului pentru căile ferate un împrumut fără camete de 5000 fl. pentru lucrările prealabile de căi ferate. Alegerile de întregire pentru comitetul municipal s'au hotărît pe ziua de 16 Decemvrie. În locul decedaților membri Michaelis și Bologna s'au ales: în comitetul permanent Dr. Roth, preot în Daia, în comitetul central electoral Dr. Aurel Brote și Dr. Roth. În comisiunea de superarbitrare Dr. Nicolau Maier, protopop în Seliște, și ca substitut al vice-comitei de președinte la alegeri pentru restaurațiunile funcționarilor în cetăți protonotarul Cornel Tobias. Hotărîrea reprezentanței Sibiuului pentru urcarea adausului de funcțiune al primarului s'a aprobat. În cauza cererii comunei Sebeșul-de-sus pentru încassarea unei vămii la un pod preste Olte se va așterne o recomandățiune ministerului de interne spre aprobare. De substitut al fiscalului comitatens pro 1889 se alege avocatul L. Klein. Statutul de stingere al pompierilor din Rășinari s'a redat spre întregire. Ședința, care s'a început la 9 oare înainte de amiază, s'a închis la 1 oră după amiază.

Prelegeri științifice. Reuniunea ardeleană pentru științele naturale în Sibiu arangează în cursul lunilor Noemvrie și Decemvrie a. c. o serie de prelegeri în sala cea mare a gimnasiunii evanghelice. Informațiunile mai detaliate se vor publica mai tîrziu.

Stațiunea romană Centum-Putea, cea mult cîntată de istorici și archeologi, se pare a se fi descoperit în apropierea (cătră Nord) comunei Sărdcul-mare, în comitatul Caras-Severin. Această stațiune formează un pătrat de 200 de pași în lungimea unei lături și este împresurată și astăzi de un șanț de 2 metri de înalt. Cărămizile romane aflate califica locul de o întăritură romană. Fundamente de case nu se ved, dar' dacă s'ar întreprinde săpături, e verosimil, că se vor descoperi și fundamente. Stațiunea, se vede, că n'a avut o deosebită însemnătate. Părți ale căii romane s'au aflat încă bineconservate. Depărtarea dela comuna Jidovini (Bersovia) până la Centum-Putea corespunde precis cu îndepărtarea ce o aflăm în tablele numite Puteingierane între aceste două locuri. Ce se atinge de numirea Centum-Putea (o sută de puțuri), nu este exclus, că pe timpul Romanilor, fiind regiunea aceasta încungurată de păduri seculare, vor fi existat multe fîntîni în apropierea ei. La existența rămășițelor acestui castru roman a tras atențiunea raportului provisorului bunului Sărdcul-mare, dl Wagner. — Avis istoriografilor și archeologilor.

Un nou Polileu, compus de inspectorul școlastic din Bistrița Dr. Iuliu Havas în cinstea baronului fîșpan Banffy, a apărut în numărul de ieri al „Kolossus“. Apocalipsul nu e mai prădător de vorbe și psalmii lui David abia au atîtea expresiuni de mîrire ca scrisoare d-lui Havas. „Sentimente nobile, idei geniale, înțelepciune de bărbat al statului, porniri bune, experiență de viață, erudiție și putere, braț de fer, figură imponentă, ca-și-care nu găsesc pe paginile istoriei“, toate acestea puse claie pe grămadă într'un singur pasagi, apoi urmează alte pasage cu alte parascovenii, încât nu puțin lipsește să spună, că „el răstoarnă munții cu rușefutul gurii sale și prinde fulgerul din cer cu palma!“ Apoi însăși bunătățile ce le-a făcut acest „old-faló magyar basa“ pentru comitatul Bistriței-Năsăud și în urmă se bufnesc de noul gimnasiu din Năsăud și de fondurile școlastice ale grănițelor de acolo. „Că ei, avînd avere de 3 milioane, au orbecat mulți ani și n'au scuit anumit ce să facă cu banii, i-au manipulat rău și așa a fost lipsă de controlor“; apoi „cine ce să mai dică vedînd monumentul ridicat în Năsăud? Și Banffy l'a ridicat; acest „Régalmazott magyarembert“ a edificat națiunii române gimnasiu, ca să se desvolte în toată privința!“ Adeică Banffy l'a ridicat, tot el l'a edificat — o nu-i fie de deochi!

Curentarea unui director de teatru. Organul autorităților polițienesci, „Rendőri Közlöny“, publică curentarea directorului de teatru din Cluj, Aladár Szabadhegy, care este de a se prinde de ori unde ar fi, ca să se predece tribunalului din Cluj. Pentru-ce, încă nu scim.

Meteor. În seara de 30 Septemvrie la 6 oare s'a vădut în Sibiu cădînd un meteor în partea nord-vestică a cetății. Cerul era senin, meteorul avea mărimea unui pumn și a trecut în direcțiune dela Ost spre Vest, lăsînd în urmă-i o fașie de lumină albă. La o depărtare de 100 metri de pământ s'a stîns la moment, împrăștiind schînteii purpurii întocmai ca un rachet.

Mortalitatea în Brașov. În decursul săptămînei trecute dela 23 până la 29 Septemvrie au murit în Brașov 16 persoane și anume: 2 de tuberculoză, 2 de catar de stomach, 2 de aprindere de plămîni și 10 de alte diferite boale. Pentru anul întreg calculat, din 1000 de locuitori mor 27%.

Statua lui Miron Costin. Desvîlirea statuei a fost sîvîrșită cu o pompă mărășă în mijlocul entusiasmului general nedescrîpibil.

Serbarea, făcută conform programului hotărât și publicat mai înainte, a avut un caracter eminent național și patriotic și a fost în același timp o grandioasă manifestare a mișcării literare și artistice ce se începe la noi în țară. Afară de un mare număr de persoane distinse au participat: metropolitul, înaltul cler, dl. M. Cogălniceanu, care a rostit discursul de inaugurare, în mijlocul căruia s'a desvilit statua. A fost de față și autorul statuii dl. Vladislav Hégel, tinărul și deja renumit artist polon. Dl. V. A. Ureche, inițiatorul, și dl. Hégel sunt obiectul demonstrațiilor celor mai simpatice. Orașul Iași este în serbătoare. La 6^{1/2} oare banchet la hotelul „Traian“.

Corpul profesoral universitar din București se va întruni încurând, pentru a se pronunța asupra validității mai multor diplome de bacalaureat eliberate din străinătate și prezentate pe la diferitele facultăți.

Fieci d-lui Hajdeu, Iulia, absolventă a școlii de studii înalte din Paris, a murit zilele trecute. D-șoara Hajdeu nu împlinise încă 19 ani și era în ajunul de a primi titlul de doctor în litere și filosofie. Pierderea este mare pentru nemângăiașii ei părinți, a căror durere este de tot împărtășită.

Contrabandă. Cetim în „Epoca“: Autoritățile vamale din Predeal au reușit a pune mâna pe o importantă contrabandă de manufacturi ce era destinată a fi introdusă în țară prin valea Rășnovului. Mai multe focuri au fost schimbate între gardele frunții și contrabandiști; nu a fost însă din fericire nici un rănit, contrabandiști lăsând marfa, au luat-o la fugă.

Înmărmăre Rusiei. Foile germane publică două sciri interesante despre pregătirile militare în Rusia sud-estică. Comandantul de corp din Wilna, în urma unui ordin al Țarului, a dispus ca în timp dela 25 August până la 30 Septembrie să se cumpere 8051 de cai pentru transportul de proviant și material de război trupelor rusești staționate la granițele Prusiei. În urma unui alt ordin al Țarului comandantii districtelor militare din Moscova, Wilna, Odessa și Kiev, au înrolat până la 15 Septembrie din fiecare district câte 10.000 de rezerviști, în total adică 40.000.

Asociațiunea transilvană.

Nr. 250/1888.

Proces verbal

al comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, luat în ședința dela 21 August 1888.

(Urmare.)

Nr. 103. Dl. Gavrilă Pop, protopresbiter în Cluj, arată, că în scopul de a face protopopiatul, în fruntea căruia stă, membru pe viață al „Asociațiunii“, va plăti la adunarea generală a despărțământului din anul curent și restul de 70 fl. v. a. (Ex. Nr. 1888).

— Spre știință.

Nr. 104. Hârtia inspectorului reg. ung. de școale al comitatului Sibiiului referitoare la cărțile admise și oprite ca manuale în școala „Asociațiunii“ (Ex. Nr. 192/1888)

— se transpune direcțiunii școlare spre scire și conformare.

Nr. 105. Inspectorul reg. ung. de școale al comitatului Sibiiului cere, ca, după-ce în urma concursului exers se va fi făcut între-girea recerută în corpul didactic dela școala „Asociațiunii“, să i-se transpună documentele indivișilor aleși, spre a pute face arătarea de lipsă înaltului minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică.

În legătură se transpune acestui comitet și cererea fostei învățătoare Aurelia Filipescu, adresată numitului inspectorat, pentru a i-se permite să mai funcționeze un an și fără examenul presoris de calificățiune, cu aceea, ca să se înapoieze petentei. (Ex. Nr. 193/1888).

— Spre scire și orientare, cu aceea, ca dela indivișii aleși ca învățători la școala „Asociațiunii“ în ședința dela 17 l. c. a comitetului să se ceară subșternerea fără amânare și documentele, cu care au rămas în restanță.

Nr. 106. Gavrilă Grama, studt. de cl. VII. gim., se roagă pentru conferirea unui stipendiu. (Ex. Nr. 194/1888).

— Petentul se îndrumă la eventualele concursuri ce se vor exorice în decursul timpului.

Nr. 107. Rugarea preotului Nicolau Pop din H-Giurtelec pentru un ajutor pe seama fiilor sei, (Ex. Nr. 200/1888)

— nu se poate considera, se avesează însă petentul la eventualele concursuri ce se vor exorice din partea comitetului.

Nr. 108. Dl. George Baritiu înconșcințează comitetul, că prin mijlocirea d-lui Nicolau Basarabescu, cu care dînsul stă în relațiuni amicale, d-ra Elisa Plesioianu a bi-nevoit a trimite pentru bibliotecă „Asociațiunii“ 14 exemplare din diarele „Bu cium ul“ și „Trompeta Carpaților“. (Ex. Nr. 203/1888).

— Cu mulțumită spre știință, având a se adeveri primirea.

Nr. 109. Direcțiunea institutului de credit și economii „Albina“ transmite extrasul de conto-curent al „Asociațiunii“, încheiat cu ultima Ianuarie a. c., cu un sald de 13.164 fl. 58 cr. în favorul aceluia institut. (Ex. 205/1888).

— Spre știință.

Nr. 110. Directorul despărțământului XVIII. (Turda) subșterne protocolul adunării

generale, ținută în M. Ludoș la 10 Iulie a. c., dimpreună cu suma de 83 fl. v. a.

Din protocolul adunării se vede:

1. că membrii prezenți au luat asupra-le angajeamentul a lucra din toate puterile la înaintarea scopurilor „Asociațiunii“;

2. că dela membrii vechi și noi a în-trat ca taxe suma de 83 fl. v. a.;

3. că s'a reconstituit subcomitetul, alegându-se: Dr. Ioan Ratiu, Simeon Pop, Iuliu Vlăduț, Alexandru Romanțian, Silvestru Moldovan, Dionisie Siulutiu și Petru Roșca.

4. Din adresa doctorului se vede, că în ședința subcomitetului dela 21 Iulie urmând constituirea, aceea s'a efectuit în următorul mod: Director Dr. Ioan Ratiu, actuar Simeon Pop, cassar Alexandru Romanțian, controlor Iuliu Vlăduț, ear' membrii în comitet Dionisie Siulutiu, Silvestru Moldovan și Petru Roșca.

5. Că adunarea generală proximă se va ține în Capușul de Câmpie, rămânând ca timpul să-l fixeze comitetul. (Ex. Nr. 206/1888).

— Primirea sumei de 83 fl. se adevre-scesse cu aceea, că membrilor noui li se va extrada diploma după-ce vor fi obținut apro-barea adunării generale.

Cuprinsul protocolului adunării generale a despărțământului serversece spre știință, apro-bându-se constituirea subcomitetului.

(Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Pescuire de milioane.) Guvernul Statelor-Unite din America face din vreme în vreme cercetări în Oceanul-Atlantic, ca să descopere o comoară, care a dispărut în 1798.

Corabia de război „Braak“ s'a cufundat atunci nu departe de capul Henlope; ea avea pe bord prinsonieri și o sumă de bani de vre-o 30 de milioane.

Deși tradiția a desemnat cu siguranță locul în care corabia s'a scufundat, toate cer-cetările făcute au fost nefolosoare.

Dilele acestea mai mulți ofișeri de ma-rină au făcut o cercetare pe un spațiu mare și doi scufundători îndrășnici, Pedrick și Hick-mann, au isbit să scoată o tablă groasă de alamă bătută pe o bucată mare de stejar. E sigur, că placa a aparținut corăbiei înecate la 1798.

Noue cercetări s'au început și se speră, că prestă puțin milioanele se vor scoate.

Din public.*)

Invitare.

Domnii membri ai despărțământului IV. (Sebeșul-săsesc) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, precum și alți iubitori de progresul poporului român, se invită prin aceasta cu toată onoarea a participa la adunarea gene-rală a despărțământului, ce se va ține la 28 Octomvrie st. n. a. c. în comuna Săsciori.

Sebeșul-săsesc, în 30 Sept. 1888.
Direcțiunea despărțământului IV.
Ioan Piso, Danil David,
dir. act.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re-dacția nu primesce răspunderea.

Posta redacțiunii.

D-lui V. P. și Z. m. La librăria lui Socec et Comp în București

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 1 Octomvrie n. FML. baron Appel a murit.

Viena, 1 Octomvrie n. Poliția a luat măsuri spre a împedeca acciden-tele și demonstrațiunile la sosirea împê-ratului Wilhelm. Arborarea tricolorului negru-roșu-auriu a fost interdișă.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Berlin, 2 Octomvrie n. Scirea, după care împăratul ar fi declarat în Detmold, că dîrul împăratului Fri-deric publicat în „Deutsche Rund-schau“ ar fi fals, se desminte. Împê-ratul și-a exprimat numai resensul, că s'a făcut publicarea.

München, 2 Octomvrie n. Pri-mirea împăratului Wilhelm la curtea bavareză a fost cât se poate de strălu-cită: După salutarea însufleșită a popo-rului, care era adunat în mulțime co-losală, a ținut împăratul o cuvântare importantă, în care și-a exprimat bu-curia, că se poate apropia de poporul bavarez, a cărui istorie atât de intim este legată de istoria Germaniei întregi.

Împăratul sperază, că va pute conduce destinele Germaniei în spiritul moșului seu. În sala de tron împăratul a fost salutut de regina mamă și de toate prin-cesele. Într'aceea au venit toate mu-sicile militare încongiurate de lampioane și au executat uvertura iubilară a lui Weber și imnul național, care a fost cu entusiasm acompaniat de public, ase-menea și cântarea: „Wacht am Rhein“. Împăratul a apărut de repețe-ori la fereastra deschisă și a fost salutut de aclamări tot mai însufleșite. De pe pa-latul de residență fâlfăie stindardul îm-părătesc. Toate Țările aduc articoli festivi.

Bibliografie.

„Meseriașul Român“. Foie pentru în-vățătura și petrecere, întocmită pentru toți meseriași și iubitori de meserii. Anul III. Nr. 18. Cuprinde: Lucrul femeilor și copilor. — Lege pentru meserii în România. — In-vențiuni și descoperiri datorite norocului și întâmplării. — Lupul și oierul, anecdotă po-porală de T. D. Speranță. — Felurite pentru meseriași. — Sciri mărunte. — Diverse. — Glume. — Bibliografie. — Concurs.

„Familia“. Anul XXIV. Nr. 38. Cu-prinde: Bate la ușă, novelă de Carmen Sylva. (urmare.) — Ai plecat, poezie de Veronica Micle. — Minunate sunt căile tale, novelă de Teochar Alexi. (urmare.) — Sonet, de R. Stavri. — Francillon, comedie de Alexandru Dumas fiul, traducere de Dimitrie Stănescu. (urmare.) — În pădure, poezie de Ioan Paun. — Folioasele practice ale meteorologiei, de Dr. A. P. Alexi. (urmare.) — Doine din Ardeal, culese de Pompiliu Popovici. — Discursul deschiderii adun. gen. din Lugoj a soc. pentru fond de teatru român. — Raportul comitetului aceleiași societăți. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Ce e nou? — Ilustra-țiune: Carmen Sylva între copii.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 29 Octomvrie st. n. a. c. imobilele Eldei Fay în Debercsény de către judecătoria cerc. din Rétvá.

— 19 Octomvrie st. n. a. c. imobilele lui Francisc Veszely de către tribu. reg. din Seghedin.

— 18 Octomvrie st. n. a. c. imobilele Anei Baschak în Tököl de către judecăt. cerc. din Ráczkeve.

— 20 și 22 Octomvrie st. n. a. c. imobi-lele lui Samuil Passuth în Kálnó-Gára de către executorul jud. din Losoncz.

— 10 Octomvrie st. n. a. c. imobilele lui Andreiu Wanderer în Nyulas de către judecătoria cerc. din Nezsider.

— 27 Decemvrie st. n. a. c. imobilele Cristinei Gyurkin în Bresztovác de către tribunalul reg. din Zombor.

— 6 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Pavel Nagy de către tribunalul regesc din Șopron.

— 3 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui George Jakobovits în Oroszlámos de către judecătoria cerc. din T-Kanizsa.

Posturi vacante:

— Un post de magistru poștal în Szapár-falva (ett. Krassó-Szörény) prelungă 100 fl. depunere de cauțiune; salar 180 fl., 40 fl. paușale și 12 fl. ca amanuare. — A se adresa până în 11 Octomvrie st. n. a. c. la direc-țiunea poștală în Timișoara.

— Un post de magistru poștal în Balmaz-ujváros (ett. Hajdu) prelungă 100 fl. depu-ner de cauțiune; salar 280 fl., 40 fl. paușale și 45 fl. ca amanuare. — A se adresa în trei săptămâni la direc. poștală în Oradea-mare.

— Un post de magistru poștal în Felső-Elefánt (ett. Nyitra) prelungă 100 fl. depu-ner de cauțiune; salar 150 fl., 40 fl. pau-șale și 15 fl. ca amanuare. — A se adresa în trei săptămâni la direcțiunea poștală în Pojon.

— Un post de magistru poștal în Șeiu-mare (ett. Bistria-Năsăud) prelungă 100 fl. depunere de cauțiune; salar 150 fl., 40 fl. paușale și 18 fl. ca amanuare. — A se adresa în trei săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant de concipient cu diurnă la oficiul pentru măsurarea competen-țelor în Sighișoara. — A se adresa în 14 zile la direcțiunea financiară în Sibiiu.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 2 Octomvrie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmoșf. în mm. (Mediul lunar 728.9)	Diferența din preșinț	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată				
727.7	+7.7	+8.5	+15.3 +3.0	NNV

Din țeară, 30 Septemvrie, 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmoșf. în mm.	Tempe-ratura Celsius	Vântul
	în mm.		direcția ȧria
Sătmăr	758	+12.9	SV 2
Oradea-mare	—	—	—
Cluj	760	+ 9.6	V 1
Orșova	759	+13.5	V 1
Timișoara	—	—	—
Arad	757	+11.7	SO 4
Panciova	757	+14.0	O 2

Sosiți în Sibiiu.

La 2 Octomvrie n.

Hotel „Neurhner“. C. Dörner, I. Herzl, Oppen-heim, Wurm, Steinbach, Alsing, comercianți.
Hotel „Împăratul Romanilor“. L. Edényi, D. Roman, avocat din Mediaș. Filip Gelb, Adolf Schäffer, Moise Szakács, comercianți.
Hotel „Meltzer“. George Adam, econom.
Hotel „Habermann“. Andreiu Malzer, Nicolau Budak, economi.

Economie.

Starea porumbului. Informațiunile pri-mite dela deosebiți cultivători nu sînt așa de înveselitoare relativ la sîmînatul cerealelor. Seceta neîntreruptă, deoarece n'a plouat de vre-o două săptămîni, a făcut pe cultivători a nu sîmîna rapiță multă; și grăul, care trebuia să se samîne între Sf. Mării, acum nu s'a sîmînat mai de loc și în unele părți nu s'au făcut nici chiar ogoare, fiind pămîntul prea tare; în tot cazul este bine ca imediat după culegerea porumburilor să le întoarcă și să samene grău, fiind constatat, că sîmîna-turile timpurii sînt mai compensatoare decît cele tîrzii.

Porumburile timpurii au început a se culege și a se imagazina, fiind bine uscate; ca producțiune lasă foarte mult de dorit din cauza secetei neîntrerupte; mulți cultivători ne-au comunicat după probele făcute, că în unele localități nu pot să iee nici o sută de litre după pogon și acestia sînt mai cu seamă sătenii; dar' sînt localități, care dau produc-țiuni mulțumitoare.

Nu tot astfel este însă cu porumburile sîmînat tîrziu; am văzut multe porumburi de acestea și ni s'a comunicat de mulți cul-tivători, că numai dacă timpul va continua a fi călduros cel puțin până la finitul lunii, atunci poate-că multe din ele se vor coace, în cazul însă când timpul s'ar răcori, atunci și aceste porumburi situate pe luncă vor rămîne verzi, prin urmare supuse strică-ciunii, și cum nu ar fi asta de creșut, când în săptămîna trecută chiar puteai găsi porumb cu lapte nedat în galben.

Aceste porumburi în mare parte sînt la săteni.

Podgoreni de vii sînt foarte triști, din cauză, că după-ce viile au fost zăcînite la floare de mană, mai în urmă de peatră și în unele locuri de filoxeră, apoi a mai venit și seceta, care a contribuit să sporească rîul, încît strugurii în unele părți au rămas cu boabele mici, prin urmare nici viile nu dau o producțiune mulțumitoare.

—

Creditele agricole în România. Mai multe bănci din străinătate au cerut deslușiri asupra sgomotelor răspîndite, că guvernul român ar fi dispus să desființeze creditele agricole. Ele fiind în relațiuni, sau mai bine, avînd acțiuni de ale băncei naționale, se tem ca prin desființarea acestor credite să nu peardă și banca un vast câmp de operațiuni, care îi produc actualmente a treia parte aproape din beneficiile anuale, și se provoace ca urmare o scădere considerabilă din aceste acțiuni. Băncele din străinătate ar dori să vadă cît mai des și bilanțele tuturor creditelor agricole, pentru a se pute orienta asupra operațiunilor, precum și asupra faptului, că capitalul lor, pentru care în mare parte statul a emis rente, nu e amenințat a fi periclitat și de a co-labora astfel și la scăderea rentelor.

În fine s'a dat cea mai formală desmînire sgomotelor răspîndite pentru desființarea credite-lor agricole, la care nimenia în România nici că se gîndesce și guvernul încă și mai puțin. Este adevărat, că ministrul de finance, avînd în vedere marea abondanță de număr care întră în țeară după urma recoltelor, a invitat cre-ditele agricole a nu mai preschimba polițele agricultorilor, mai ales ale acelor, care de mai mulți ani merg din preschimbare în preschim-bare, lucru care a întrecut toate marginile indulgenței, dar' dela această măsură până la suspendarea operațiunilor sau la desființarea creditelor agricole este o mare distanță.

Din contră se observă la ministrul de finance desfășurându-se o mare activitate pen-tru reorganizarea acestor credite pe baze mai solide și cu facilități de formalități, care se permită acestor bănci de a se desvolta cu o mai mare rapiditate, fapt care ne dovedesce încă odată, că nici guvernul, nici publicul, nu numai că nu se gîndesce la desființarea acestor instituțiuni, dar' lucrează pe capete pentru re-organizarea și statonricirea loc.

Prețul mărfurilor.

Piața din Timișoara, 29 Septemvrie. Prețurile ce-realelor compute după maza metrică. Grău fl. 6.60 6.70. Sîcără fl. 4.65-4.70. Orz fl. 5.—-5.25 Ovșes mercantil fl. 4.25-4.30. Ovșes vînturat fl. 4.50-4.55. Meiu fl. 6.20-6.30. Spirt, comun per 10,000 litre fl. 20.50-21.—. Spirt rafinat per 10,000 litre fl. 22.50-23.—.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 29 Septemvrie n. s'a notat: unguresci bătrîni grei 48.— cr. până 49.— cr. unguresci grei, tineri 50.1/2 cr. până 51.— cr., de mijloc 50.1/2 cr. până 51.— cr., ușori 50.— cr. până 51.— cr., marfă țărănească, grea 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 48.— cr. până 49.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr., îngîrășiți cu ghindă — cr. până — cr., per 4% compunți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 29 Sept. 1888.

Sîmînje	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă	
Grău				
Băntănesc, nou	74	—	75	—
Grău dela Tisa	74	—	75	—
Grău de Posta	74	—	75	—
Grău de Alba-regală	74	—	75	—
Grău de Băcska	74	—	75	—
Unguresc de Nord	74	—	75	—
Sîmînje, vechi ori noue				
Sîmînje	Solul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
dela	pînă			
Sîcără	70-72	5.35	5.55	
Orz	60-62	5.35	5.75	
"	62-64	6.25	7.25	
"	64-66	7.75	8.90	
Ovșes	39-41	5.10	5.50	
Cucuruz (porumb)	75	6.20	6.25	
"	73	6.10	6.15	
Hrișcă	—	5.20	5.50	
Termin mîrșă				
Grău	de primă de toam. Iul. Ang.	8.38	8.40	
Cucuruz	de toam. Iul. Ang.	7.54	7.56	
Ovșes	de toam. Iul. Ang.	5.38	5.40	
"	de primă.	4.98	5.—	
"	"	5.62	5.64	
Produse diverse				
Solul	Cursul	dela	pînă	
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	52.—	58.—	
"	franceză	—	—	
"	italiană	—	—	
Oleu de rap.	de vinars roșu	56.—	68.—	
Uns. de porc	dela Pesta dela țeară sventată afumată	65.50	66.—	
Slănină	—	56.50	57.50	
Sîu	—	62.—	62.50	
Prune	din Bosnia, în buți din Sîrbia, în buți	80.—	81.—	
Lictar	slavon, nou băntănesc din Ungaria	13.25	14.—	
Nuci	unguresci sîrbesci	—	—	
Gogoși	brută	—	—	
Miere	gelbină strîcurată de Rosenau	115.	117.	
Ceară	Spirt	18.—	18.50	
Spirt	Drojdițe de spirt	21.50	22.—	

Cursul pieții din Sibiiu.

din 2 Octomvrie st. n. 1888.
Hârtie monetă română Cump. 9.20 vînd. 9.30
Lire turescul " 10.80 " 10.90
Imperial " 9.84 " 9.94
Ruble rusești " 1.25 " 1.28

Bursa de Budapesta

din 1 Octomvrie st. n

Nr. 810—1888.

[626] 1—2

Concurs.

Pentru postul de învățător dirigent dela școala grănițerească din Barumare, comitatul Hunedoarei, cu salariu anual de **300 fl. v. a.**, apoi cuartir și lemne de foc, prin aceasta se exerce concurs cu termen până la **15 Octombrie st. n. a. e.**

Reflectanții se-și substează petițiile lor instruite cu documentele prescripse de lege la

Comitetul administrator de fondul școlastic al fostilor grănițeri din regt. rom.
1. la Sibiu.

**Împrumuturi
de bani favorabile**

primesc persoane independente, care au un cuartir anual și câștig regulat, și anume măiestri, negustori, funcționari, oficeri, particulari, proprietari etc. după proporție, dela 50 fl. până la 1000 fl. ca credit personal, prelângă solvire ușoară de una sau trei luni cu camete de 6%.

Prelungă intabulare la cărțile funduare cu 4 1/2% și 5% cu ori fără amortisire. Deslușiri dă:

G. A. Steiner, Budapesta
strada „Cont. Károlyi” 12.

Întrebărilor în scris sunt a se alătura 3 buc. marce postale [623] 2—3

**INSTITUTUL TIPOGRAFIC
din Sibiu**

execută tot felul de lucrări tipografice și indeosebi tipăresc

cărți de tot felul,

anunțuri de căsătorie,

anunțuri funebre, plachete,

bilete de vizită,

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemenea.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30 cr.** sau **60 bani.**
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărălnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Bunica** de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60 cr.** sau **1 leu 20 bani.**
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărălnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pécuarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„**Amicul Familiei.**” Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Cursul XII. — Apare în 1 și 15 zi a lunii în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, povești, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează chestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate **10 franci** — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**” Diar bisericesc, școlastic și literar — cu ilustrațiuni. Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/2—3 1/2 coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predici pe Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebre, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e 4 fl., — pentru România **10 franci** — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania.

Tot de acolo se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, inderite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere inderită și apretiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci la toate sărbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrecu toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fiecare sărbătoare, care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea noilei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sihastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilulțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poezii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puile de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amănute. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. Cuprind materii foarte interesante și amănute. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele școalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasilie Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române literată pe baze sintactice de Ioan Butean, profesor gimnasial. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nrul 48.518. Partea practică a acestui op — cuprinde compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl. 100 = 5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

Chiar acum au eșit de sub tipar

Omiliile

celui dintru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură-de-aur la epistolele sfântului apostol Paul către Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu.

Traducerea aceasta este aprobată de consistorul metropolitan ortodox oriental din Cernăuți. Prețul unui exemplar cu porto-francat e 60 cr. sau 1 leu 50 bani. Se poate procura dela editura opului.